

Άλλη μια 25η Μαρτίου έφτασε

του Ιπποκράτη Ιορδάνογλου και του Βαγγέλη Χαλκιά*

Για άλλη μια φορά εμείς οι μαθητές καλούμαστε να πάρουμε μέρος στις μαθητικές παρελάσεις. Χωρίς πολλές φορές να έχουμε αναρωτηθεί εμείς οι ίδιοι το γιατί κατεβαίνουμε στις παρελάσεις.

Πόσοι από εμάς γνωρίζουμε από πού και γιατί ξεκίνησε ο θεσμός της παρέλασης;

Το μόνο που μάθαμε τελικά ήταν ο βηματισμός και η ομοιογένεια μεταξύ των μαθητών αντί για την πραγματική ιστορία, ποιους αγώνες ή διεκδικήσεις τιμούμε και με ποιον τρόπο. Αντ' αυτού βλέπουμε μια ιστορία να διδάσκεται στην τάξη και στις γιορτές γεμάτη ιστορικές ανακρίβειες και παραπληροφόρηση.

Αλλά πώς το βλέπουν όλο αυτό οι μαθητές στο σχολείο;

Για τους περισσότερους οι παρελάσεις αντιμετωπίζονται θετικά, αφού γίνονται έξω από την τάξη, βλέπουν τις πρόβες ως χάσιμο χρόνου και ένα παιχνίδι ρόλων.

Ενώ υπάρχουν και αυτοί που το αντιμετωπίζουν ως αγγαρεία, ένα μέσο πίεσης το οποίο σε πολλά σχολεία επιβάλλεται υπό το πρίσμα της απειλής μιας ενδεχόμενης απουσίας.

Η αλήθεια όμως είναι πολλά περισσότερα.

Απλά ας αναρωτηθούμε γιατί οι παρελάσεις που λαμβάνουν χώρα στις πόλεις και τα χωριά μας και με τις οποίες «κορυφώνονται» οι εορτασμοί των εθνικών επετείων, φαινόμενο αυτονόητο για τα ελληνικά δεδομένα, έχουν καταργηθεί σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

Και τελικά φτάνουμε στο ερώτημα του τι εγχαράσσεται στις συνειδήσεις μας μέσω των παρελάσεων;

Αρχικά χάνουμε το προσωπικό μας στυλ στο όνομα μιας ομοιογένειας και διάκρισης των "ξεχωριστών"(οι "άριστοι" μαθητές μπροστά οι "κακοί" πίσω-τα αγόρια πρώτα τα κορίτσια μετά-οι ψηλοί και οι κοντοί).

Και μιας και η ενδυμασία παίζει καθοριστικό ρόλο για την ομοιομορφία καταλήγουμε να αναζητούμε στολές που πολλές φορές έχουν εξοντωτικό κόστος για τις οικογένειές μας.

Και το αποτέλεσμα; Μια στρατιά μαθητών στην υπηρεσία των εκάστοτε πολιτικών και θρησκευτικών θεσμών.

Έτσι οι νεαροί μαθητές αναγκαζόμαστε σε "υποταγή" και «απόδοση τιμών» μέσω του χαιρετισμού και της πειθαρχίας στις εξέδρες των επισήμων αντί να διαμορφώνεται κουλτούρα αλληλοσεβασμού στους θεσμούς και από αυτούς που διοικούν και από αυτούς που διοικούνται.

Από την νεαρή ηλικία οι μαθητές εκπαιδευόμαστε μέσω των παρελάσεων να φερόμαστε σαν στρατιώτες με συντονισμένο βηματισμό!

Ταυτόχρονα παρελαύνουμε δίπλα σε πολεμικές μηχανές θανάτου και επίδειξης δύναμης

όπως τα τανκς. Αυτό έχει μοναδικό αποτέλεσμα την ενίσχυση των φιλοπόλεμων αισθημάτων μέσα στην νεολαία.

Προχωράμε δίπλα σε στρατιώτες, παριστάνοντας τους στρατιώτες.

Τι σχέση έχουμε εμείς με τον στρατό σε αυτή την ηλικία; Σε τι μας χρησιμεύει η στρατιωτική πειθαρχία που επιβάλλεται έμμεσα στην παρέλαση;

Ο στρατιωτικός -απολυταρχικός χαρακτήρας επιβεβαιώνεται κοιτώντας την ιστορία του θεσμού των παρελάσεων. Οι παρελάσεις έπαιζαν σημαντικό ρόλο στην δικτατορία του Μεταξά ,του Παπαδόπουλου , στην νεοναζιστική Γερμανία και άλλα αυταρχικά καθεστώτα που στόχευαν στη φίμωση της διαφορετικότητας και της ελεύθερης έκφρασης και δεν ήταν τίποτα άλλο από επιβίωση φασιστικών πρακτικών.

Οι μαθητές προφανώς και δεν ζητάμε να ξεχάσουμε την ιστορία μας. Αντιθέτως, ζητάμε να την ξαναθυμηθούμε, με πραγματικές εκδηλώσεις μνήμης και συμμετοχής μέσα και έξω από το σχολείο που μας παρουσιάζουν την ιστορία των επαναστάσεων και των αγώνων στις πραγματικές τους διαστάσεις. Καιρός πια οι εκδηλώσεις του σχολείου να χρησιμεύσουν στην μνήμη των γεγονότων και όχι ως χάσιμο χρόνου με ουσιαστική συμμετοχή και συναπόφαση των μαθητικών και εκπαιδευτικών κοινοτήτων. Επιθυμούμε οι σημερινές παρελάσεις να παύσουν να είναι μιλιταριστικού χαρακτήρα αλλά τρόποι εορτασμού που έχουν στόχο την προώθηση της γνώσης της ιστορίας και της δικής μας ιστορικής συνέχειας. Σε κανένα σχολείο που προάγει το σεβασμό τη διαφορετικότητα και τα ίσα δικαιώματα δεν χωράει αυτό το «ωραίων!» έθιμο.

*Ο Ιπποκράτης Ιορδάνογλου και ο Βαγγέλης Χαλκιάς είναι μαθητές από τη Θεσσαλονίκη